

Adres
Yeminli Mali Müşavirlik
Denetim ve Danışmanlık Hiz. A.Ş.

Tarih : 24.08.2015

Konu : Çek hakkında dikkat edilmesi gereken hususlar

Çek önemli bir tahsil aracı ve resmi bir kıymetli bir evraktır. Bu nedenle çekin hukuki açıdan sorunsuz olarak düzenlenmesi, teslim alınması ve tahsilinin önemine binaen aşağıdaki hususların tarafınıza tekraren hatırlatılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

1-Çek de “çek kelimesi bulunmalı, çek üzerinde hiçbir kayıt ve şart olmamalıdır.

2-Çekin Türkiye de kurulu bir bankanın çeki olmasına dikkat edilmelidir.

3-Çekte; ödeme yeri, keşide günü ve yeri, keşidecinin (çeki yazan, çeki çeken) kimsenin, imzası olmalıdır. Çekin vade tarihi 31 Haziran olan 2015 ise banka çeki öder. Çekte 32 Haziran yazılı ise çek ödenmez. Çekte keşide yeri kısaltarak yazılmaz. (Balıkesir yerine BL yazılmaz, çekteki kısaltmaları kabul etmeyiniz.

4-Özellikle keşidecinin vergi kimlik numarası da çek üzerine yazılı olmalıdır.

5-Çek tutarı mutlaka yazı ile de yazılmalıdır ve rakam ve yazı birbirini tutmalıdır.

6- Çekin muhatap (alacaklı) kısmının sonuna emrine ödeyiniz ibaresi yazar. Bazı borçlular bu ibarenin üzerini çizip/silip “namına ödeyiniz” yazar. Artık çekte alacağın temlik hükmü geçerli olur. Bankalar işi çözemez. Sizi uğraştırır. Bu tür çekleri mümkün olduğunca kabul etmeyin.

6-Çeki düzenleyerek tarafınıza verecek kişiyi ve/veya imzasını tanımıyor iseniz, kişiden noterde düzenlemiş olduğu imza sirkülerini isteyiniz ve imzayı kontrol ediniz.

7-Özellikle şirketlerin imza sirkülerinde, iki (veya daha fazlasını) kişinin imzası ile şirketin borç altına gireceği belirtilmiş ise bu kişilerin imzası çek/senette mutlaka bulunmalıdır. Çek huzurda imzalatılmalıdır.

8- Çeki keşide eden tüzel kişilerin yetkili temsilcilerinin araştırılması gerekir. İmza sirkülerinde belirtilen şekilde çekin/senedin imzalatılması gerekir. Örneğin imza sirkülerinde şirket ünvanı/kaşesi üzerine imzası ile yetkilidir denilmesine rağmen, çeki imzalayan kişi şirket kaşesi dışında bir yere ayrıca imza atmış ise, şirketi değil şahsen kendisini borç altına sokmuş sayılır, çek ödenmez ise şirketi takip etmekte zorluk yaşanır.

9-Eğer ileri tarihli çek aldığınızda bu çekin bilgilerini yazarak başkaca bir belge oluşturup bu çekin düzenleme ve ödeme tarihlerini ve çeki düzenleyen imzasını alarak düzenleme tarihinin daha önceki bir tarih olduğunu saptamanızı tavsiye ederiz.

10-Çek alındıktan sonra fotokopi çekilmek için dahi olsa hiçbir sebeple borçluya iade edilmemeli, (Şirket üst yönetiminin inisiyatifi müstesnadır)

11-Çekin hiçbir yerinde (özellikle çek tarihi, tutarı imza sahiplerinin adı soyadı imzası, keşideci bilgileri gibi) silinti kazıntı olmamasına dikkat edilmelidir. Silinmiş ve/veya kazınmış yerler çeki düzenleyen tarafından "Tarafımdan düzeltilmiştir" açıklaması ile olması gereken şekilde imza ve kaşelenmelidir.

12-Çek bir resmi evraktır ve çek müşteri den alındıktan sonra çekte yapılacak tahrifatlar (düzeltip doğrusunu yazmak vs niyeti ile bile olsa) resmi evrakta sahtecilik suçunun doğmasına neden olabilir. Çekte bir hata varsa çek iade edilmeli, yenisi alınmalı veya bu düzeltilen yer "Tarafımdan düzeltilmiştir" açıklaması ile olması gereken şekilde imza ve kaşelenmelidir.

13-Çekin arkası imza ve kaşe edilerek ciro edilebilir. Cironun, kayıtsız ve şartsız olması gerekir. Ciro, şartlara tabi tutulmuşsa, bunlar yazılmamış sayılır. Çekin arka yüzünde cirolanacak yer kalmamış ise, çekten ayrılmayacak veya koparılmayacak bir şekilde bir kağıt ek (buna alonj denir) yapılarak burada ciroya devam edilebilir.

14-Eğer çek teminat olarak verilmiş ise borçlunun, çekin teminat çeki olduğu iddiasının dinlenmesi ve bu hususun üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesi için çekin neyin teminatı olduğunun çek metninde açıklanması gereklidir. Teminat maksadı ile alınacak çekler hakkında mutlaka şirket avukatlarından yazılı görüş alınmalıdır.

15-Yukarıdaki şartları taşıyan çekleri borçludan teslim alırken, borçlunun düzenleyip size imzalatmak istediği evrak (Çek Teslim Bordrosu gibi) ile çeki(leri) karşılaştırıp birebir tuttuğunu kontrol ediniz. Birebir uyum varsa çeki teslim aldığınıza dair Çek Teslim Bordrosu veya benzeri evrakı imzalayıp çeki teslim alınız. Çek teslim alınır alınmaz, en kısa zamanda şirket muhasebesine teslim ediniz.

16-Şirket muhasebesi çekleri teslim alır almaz, yukarıdaki koşulları taşıyıp taşımadığını tekrar kontrol etmelidir. Bu kontrolden geçen çekler kimden teslim alındığı bir evraka bağlanarak muhasebe kayıtlarına olması gereken şekilde kayıt edilmelidir.

17-Şirketin bu hususta görevlendirilen birimi çekleri vadelerine göre ciddi olarak takip etmelidir. Çekte ibraz süreleri hak düşürücü sürelerdir. Dolayısı ile ibraz süresi içerisinde çekin tahsil için bankaya ibraz edilmemesi halinde alacaklı keşideciye ve cirantalara müracaat haklarını kaybeder. Çekin kambiyo senedi olma özelliği kalmaz.

18-Son olarak çekle ilgili kafanıza takılan her hususu çekinmeden şirket avukatına/müşavirine danışmaktan çekinmeyin.

İyi çalışmalar dilerim.